

ZÁKLADNÍ ŠKOLA ÚPICE-LÁNY Palackého 793, 542 32 Úpice

ABSOLVENTSKÁ PRÁCE, VIETNAM - JINÝ SVĚT

ŠKOLNÍ ROK 2016-2017

JANA KOŠKOVÁ

9. A

I	ÚVOD
II	TEORETICKÁ ČÁST
1	GEOGRAFIE
2	HISTORIE VIETNAMU
2.1	Vznik a vývoj
3	KULTURNÍ ROZMANITOST
3.1	Kuchyně
3.2	Zvyky a tradice
4	CESTOVNÍ RUCH
4.1	Památky
4.2	Nejnavštěvovanější oblasti
III	PRAKTICKÁ ČÁST
1	ANKETA
IV	ZÁVĚR
V	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

I ÚVOD

Proč jsem si vybrala pro svoji absolventskou práci toto téma? Vysvětlení je prosté. Jsem vietnamské národnosti, moje rodina z Vietnamu pochází, a proto je mi toto téma blízké.

Jak jsme se tu ocitli? Moji rodiče se sem před 15 lety přestěhovali kvůli lepším životním podmínkám a hlavně za práci. Chtěli, abych vyrůstala v dobrých podmínkách, a tak se rozhodli tu zůstat.

Cílem mé absolventské práce je seznámit Vás blíže s mým druhým domovem, s jeho kulturou a historií, která se od kultury české velmi liší.

II TEORETICKÁ ČÁST

1 GEOGRAFIE

Vietnam se nachází v jihovýchodní Asii, leží na východním pobřeží poloostrova Zadí Indie. Sousedí se státy Kambodža, Laos a Čína. Je to přímořský stát, omývaný Jihočínským mořem. Rozkládá se v tropickém podnebném pásu. Mekong, největší řeka poloostrova Zadí Indie, přitéká do Vietnamu z Kambodži. Na jihu Vietnamu vytváří deltu, která se vlévá do Jihočínského moře. Díky záplavám z této řeky Vietnamci vypěstují tolik rýže, že její množství pokryje spotřebu celého Vietnamu a navíc se rýže stala významným vývozním artiklem.

Oficiální název Vietnamu je Vietnamská socialistická republika, což znamená, že je to komunistický stát. Počet obyvatel se pohybuje kolem 95 milionů a hlavní město, ležící na severu země, se nazývá Hà Nội (Hanoj). Jako náboženství ve Vietnamu převažuje buddhismus. 50% lidí z celé populace Vietnamu jsou buddhisté.

[https://commons.wikimedia.org/wiki/](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:LocationVietnamHaNoi.png)

File:LocationVietnamHaNoi.png

2 HISTORIE VIETNAMU

2.1 Vznik a vývoj

V roce 257 př. n. l. vznikl v deltě Rudé řeky první státní útvar Âu Lạc. Roku 111 př. n. l. byl spojen s čínskou říší, kde vládla dynastie Chan. Pod čínskou nadvládou byl Vietnam až do roku 939, kdy Ngô Quyền bojem porazil čínskou armádu. Ve 13. století byly odraženy nájezdy Mongolů. V 15. století proběhla opět čínská invaze, která byla úspěšná a z dobytého Vietnamu byla vytvořena provincie ʽiao-čʼ. Od 17. století přijížděli do Vietnamu francouzští misionáři. Panovníci, kteří vládli na území jižního Vietnamu začali spolupracovat s Francouzi. V 19. století byl Vietnam Francouzi vojensky ovládnut a stal se francouzskou kolonií. Tvořily ji tři oblasti: Tonkin na severu, Annam ve středu a Kočinčín na jihu. Od konce 19. století existoval protifrancouzský odboj. Během 2. světové války byl Vietnam obsazen Japonskem. Po porážce Japonska ve světové válce vyhlásil Hồ Chí Minh (Ho Či Min) nezávislou republiku. Tuto situaci odmítli Francouzi jako kolonisté akceptovat, a proto došlo k válečnému konfliktu, který trval osm let. Francie byla definitivně poražena v roce 1954. Poté byl Vietnam rozdělen na Hồ Chí Minhovu vládu na severu a na nezávislou republiku Jižní Vietnam na jihu. Na začátku 60. let vypukla občanská válka mezi jižním a severním Vietnamem. Jižní Vietnam, který se bránil proti šíření komunismu, bojoval se severním Vietnamem, který naopak komunismus podporoval. Spojené státy americké a některé další státy se připojily k jižnímu Vietnamu. Severní Vietnam zase podporovaly Čína, Sovětský svaz a partyzánská komunistická organizace Národní fronta osvobození jižního Vietnamu, která je známá pod názvem Việt Cộng (Vietkong). Velmi krutá válka skončila v roce 1975 porážkou jihu, v následujícím roce pak byla země sjednocena a přejmenována na Vietnamskou socialistickou republiku.

3 KULTURNÍ ROZMANITOST

3.1 Kuchyně

Kuchyně tvoří důležitou část ve vietnamské kultuře. Pro Vietnamce znamená jídlo možnost strávit nějaký čas se svými blízkými, a proto je důležitou součástí různých oslav. Vietnamská kuchyně je lehká, chutná a neuvěřitelně pestrá.

Hlavní a nezbytnou ingrediencí vietnamské kuchyně je rýže, která se pěstuje po celé zemi v nížinách na plantážích. Rýže se ve Vietnamu objevuje nejen při snídaních, obědech, večeřích, ale i v dezertech. Také se z ní vyrábí další rýžové produkty, například nudle, víno, papír a také i sladkosti.

Vietnamští kuchaři se řídí heslem: „Vše, co se hýbe, se dá jíst“. Ve Vietnamu můžete okusit nejen kuřecí, vepřové, hovězí nebo další druhy masa, které Evropané běžně konzumují, ale i „specialitky“ kterými jsou žabí stehýnka, kuřecí pařáty a hmyz. Nejčastěji konzumovaným hmyzem je bourec morušový.

Zelenina a ovoce se ve Vietnamu užívá běžně. Zelenina může být použita ve vývarech, jako příloha nebo jako salát. Obojí je k dispozici po celý rok.

Jeden z oblíbených pokrmů vietnamské kuchyně je phở bo. Jídlo pochází z provincie Nam Định a později se stalo populárním po celém Vietnamu. Tento pokrm se nejčastěji připravuje jako snídaně, ale může se podávat po celý den. Phở bo se vaří v několika variantách. Je to hovězí polévka s širokými rýžovými nudlemi, s tenkými plátky hovězího masa a s bylinkami. Phở bo si můžete dochutit limetkou, rybí omáčkou nebo chilli.

Další ikona vietnamské kuchyně jsou jarní závitky, jinak nem rán. Je to směs vepřového mletého masa, skleněných nudlí miến, ředkví, mrkví, jidášových uch a vajíčka. Směs se poté zabalí do rýžových papírů a závitky se později osmaží na oleji. Existuje několik druhů nem, například letní závitky gỏi cuốn.

Na pravou vietnamskou kuchyni narazíte přímo na ulicích. Stánky jsou prakticky v každém vietnamském městě, můžete je najít roztroušené na chodnících nebo na tržnicích. Ženy kvůli tomu ve Vietnamu musí vstávat brzy ráno, aby jídlo navařily. Většinou to jsou ale jídla, která jsou nenáročná na přípravu. Pouliční stánky charakterizují hrnce zahalené v oblacích páry, neodolatelná vůně a plastové stoly s židlemi kolem. Velkou výhodou pouličních stánků je nízká cena, a proto jídlo také rychle mizí. Jsou i stánky, které prodávají již nakrájené ovoce nebo stánky, u kterých si můžete dát šálek vietnamské kávy.

<https://www.vietnamonline.com/best-of-vietnam/9-foods-that-vietnamese-eat-for-breakfast.html>

3.2 Zvyky a tradice

Pro Vietnamce je velmi důležité chování. Musíte chovat respekt vůči starším osobám a být dobrým vzorem mladším osobám. Při zdravení Vietnamci obvykle používají obě dvě ruce a lehce se ukloní, čím naznačí respekt. Staršímu, který Vám ruku nenabídne, se pouze ukloníte.

I přestože bydlíme v České republice, tak moji rodiče tu stále dodržují nějaké vietnamské zvyky. Jedno z nich je modlení. Rodiče si u nás doma postavili malý oltář a vždy na důležité dny na oltář položí nějaké jídlo a pomodlí se. Také tu slavíme vietnamské svátky jako je Tét nebo Tét Trung Thu. Vždy se sejdeme více rodin a slavíme tyto svátky spolu.

Na začátku 15. století byl Vietnam okupován čínskými vojsky dynastie Ming. Říká se, že Lê Lợi (Le Loi) porazil čínské nájezdníky díky meči, který mu byl půjčen od Cù Rùa, Zlatého želvího boha. Po získání nezávislosti Vietnamu Lê Lợi vrátil želvě zbraň v jezeře a od té doby nese jezero v Hà Nội název Hoàn Kiếm (Jezero navráceného meče). Také se říká, že Cù Rùa se z jezera vynoří vždy na důležité dny nebo na vietnamské svátky.

Jeden z největších a nejvýznamnějších svátků ve Vietnamu je Tét Nguyên Đán, zkráceně pouze Tét, kdy se slaví Lunární nový rok. Tento svátek slaví více států, ale v jiné dny. Tento svátek trvá dva týdny, ale první tři dny jsou nejdůležitější. Všichni se vrací domů k rodině a mnoho Vietnamců žijících v cizině se také vrací do Vietnamu. Vietnamci se připravují tím, že navaří plno jídla a uklízí svůj dům. Základem jídla na tento svátek je vařené kuře a bánh chưng. Rodiny zdobí své domy hoa đào, broskvoní obecnou nebo také kumquat

stromem. První den Tết je vyhrazen rodinám. Malé děti dostávají červené obálky, do kterých později dostanou peníze od starších. Druhý den je vyhrazen přátelům a třetí učitelům. Hlavní zábavou na Tết je múa lân, česky lví tanec. Lân je něco mezi lvem a drakem a symbolizuje sílu ve vietnamské kultuře. Některé ženy na tyto dny nosí i vietnamský tradiční oděv áo dài (áo dài), existuje i áo dài pro muže. Áo dài jsou dlouhé hedvábné šaty, které se nosí přes dlouhé kalhoty.

Dalším důležitým svátkem je Tết Trung Thu (Tet Trung Thu), je to podzimní svátek dětí. V domácnostech se pečou bánh trung thu. Jsou to rýžové koláčky se sladkými lotosovými semínky. Děti zapalují svíčky a s lampiony vyráží do průvodu.

4 CESTOVNÍ RUCH

4.1 Památky

Chùa Một Cột je buddhistický chrám. Nachází se v hlavním městě Hà Nội. Chrám nechal postavit císař Lý Thái Tông (Ly Thai Tong) v roce 1049 na počest narození jeho prvního syna. Chrám v roce 1105 prošel rekonstrukcí. Chrám je postaven ze dřeva a stojí na kamenném pilíři o průměru 1.25 m. Chrám má připomínat lotosový květ, což je symbol cudnosti v buddhismu. V roce 1954 byl chrám zničen, ale poté byl přestavěn.

<https://www.justgola.com/a/one-pillar-pagoda-chua-mot-cot-311075>

Mý Son (My Son) je komplex opuštěných a částečně zničených hinduistických chrámů. Nachází se ve středním Vietnamu poblíž vesnice Duy Phú. Mý Son bylo významné středisko pro hinduistické slavnostní obřady říše Čampa. Komplex vznikl ve 4. století. Některé chrámy byly poškozené během války ve Vietnamu. V roce 1999 byl Mý Son zařazen na Seznam světového dědictví UNESCO.

<https://cz.pinterest.com/pin/417286721705755337/>

Văn Miếu (Chrám literatury) je jeden z nejstarších a nejvýznamnějších chrámových komplexů v Hà Nội. Chrám byl postaven v roce 1070 císařem Lý Thánh Tông (Ly Thanh Tong) a je věnován Konfuciovi, čínskému filozofovi. Komplex je rozdělen stěnami na pět nádvoří. V roce 1076 zde byla zřízena první vietnamská univerzita, ale pouze pro vietnamské byrokraty, ušlechtilé, děti královských rodin a vybrané studenty. V roce 1802 byla v Hué (Hue) zřízena nová císařská univerzita, a tak univerzita v Hà Nội ztratila svoji výtečnost a stala se obyčejnou školou.

<http://www.vietnamstartravel.com/Tour/Detail/3?name=GRAND-VIET-NAM->

Chùa Thiên Mụ (Pagoda nebeské dámy), je historický chrám, který se nachází ve městě Huế na hoře Hà Khê (Ha Khe) a je to nejvyšší chrám ve Vietnamu. Chrám má sedm podlaží je považován za neoficiální symbol města Huế. Chrám byl postaven v roce 1601 pánem Nguyễn Hoàng, který byl v té době guvernérem Thuận Hóa, dnešní Huế.

<https://www.bestprice.vn/blog/diem-den-8/chua-thien-mu-161.html>

Chùa Hương (Voňavá pagoda) je rozsáhlý komplex buddhistických chrámů. Je to jeden z největších chrámových komplexů ve Vietnamu. Komplex leží na vápencové hoře Hương Tích poblíž hlavního města Hà Nội. Komplex zahrnuje chrámy a buddhistické svatyně, které jsou složitě vestavěny do vápencové hory Hương Tích. Centrem tohoto komplexu je Chùa Trong (Chua Trong).

https://vi.wikipedia.org/wiki/Ch%C3%B9a_H%C6%B0%C6%A1ng

Hoàng Thành (Císařské město) je palác v rámci citadely města Hué, bývalého císařského hlavního města Vietnamu. Palác se začal stavět v roce 1362 a trvalo 203 let než byl dokončen. Palác je chráněn opevněnými hradbami a obklopuje ho vodní příkop. Palác obsahuje stovky památek a zřícenin, jako je Tử Cấm Thành (Zakázané město), které bylo poškozeno během války ve Vietnamu. Hoàng Thành byl v roce 1993 zařazen na Seznam světového dědictví UNESCO.

<http://dulich24.com.vn/du-lich-quan-ba-dinh/hoang-thanh-thang-long-id-6248>

4.2 Nejnavštěvovanější oblasti

Hà Nội je jedno z nejkrásnějších asijských měst a je zároveň hlavní město Vietnamu. Počet obyvatel města se pohybuje kolem 7,5 milionu a rozloha je 3344,7 km². Hà Nội nabízí několik zajímavostí. Pokud navštívíte Hà Nội můžete se jít podívat na jezero Hoàn Kiếm (Jezero navráceného meče), které je spojeno s legendou o Cự Rùa, a které má uprostřed třístupňovou pagodu Tháp Rùa (Želví věž). Také se můžete podívat na sochu Lý Thái Tổ (Ly Thai To), které je poblíž jezera Hoàn Kiếm. Na jezeře je ostrůvek, na kterém je Đền Ngọc Sơn (chrám Nefritové hory), ke kterému se dostanete přes červený most Húc (most Vycházejícího slunce). Hodně turistů zde vyhledává Hà Nội 36 phố phường. Je to prastará obchodní zóna se třiceti šesti ulicemi.

<https://vietnamtravel.deals/travel/ho-hoan-kiem-ho-guom.html>

Další oblíbenou vyhledávanou destinací je Vịnh Hạ Long (Dračí zátoka) v Tonkinském zálivu. Zátoka obsahuje tisíce vápencových skal, které vystupují z moře a ostrůvky různých tvarů a velikostí. Momentálně je 15 jeskyní přístupné veřejnosti. Nejznámější ze zdejších jeskyní je Đâu Gõ (jeskyně Dřevěných kúlů). V roce 1994 byla zátoka zařazena na Seznam světového dědictví UNESCO.

<https://www.vktour.com/news/index.php/home/travel-guide/404-majestic-halong-bay-viewed-from-a-seaplane>

Côn Đảo (Con Dao) je vietnamský národní park. Rozléhá se na stejnojmenném ostrově, který leží na pobřeží jihovýchodního Vietnamu. Park zahrnuje část ostrova a okolní moře. Národní park je charakteristický rozmanitým ekosystémem. V parku bylo zaznamenáno 144 druhů zvířat, některé z nich jsou celosvětově ohrožené. Jedním z ohrožených živočichů je dugong (mořská kráva), kareta obrovská nebo také kareta pravá.

<https://en.wikipedia.org/wiki/Dugong>

<http://zivazeme.cz/atlas-plazu/kareta-obrovsk>

Nha Trang je vietnamské pobřežní město. Město má kolem 402 000 obyvatel. Nachází se na jihu Vietnamu. Nha Trang je známý díky své šesti kilometrové pláži. Nedaleko města se nachází ostrov Hòn Tre (Bambusový ostrov), který je viditelný z pláže Nha trang. Nhat Trang se také může pyšnit tří kilometrovou lanovkou, která vede na ostrov Hòn Tre (Bambusový ostrov), který je domovem vyhlášeného letoviska Vinpearl Resort a zábavního parku Vinpearl Land. Zlatým hřebem parku je podmořské akvárium.

https://en.wikipedia.org/wiki/Nha_Trang

<http://www.lifebeyondtourism.org/puntointeresse/2207/VINPEARLAND-CABLE>

Ngũ Hành Sơn (Mramorové hory) je skupina pěti mramorových hor. Hory se nacházejí na jihu města Đà Nẵng. Je to třetí největší město ve Vietnamu a nachází se ve středním Vietnamu. Hory jsou pojmenovány po pěti základních taoistických elementech: Kim Sơn (kov), Thủy Sơn (voda), Mộc Sơn (dřevo), Hỏa Sơn (ohně), Thổ Sơn (země). Nejnavštěvovanější a největší z nich je Thủy Sơn (voda), tato hora má několik jeskyň a buddhistických chrámů. Jeskyně v těchto horách byly dříve využívány Čamy k náboženským účelům.

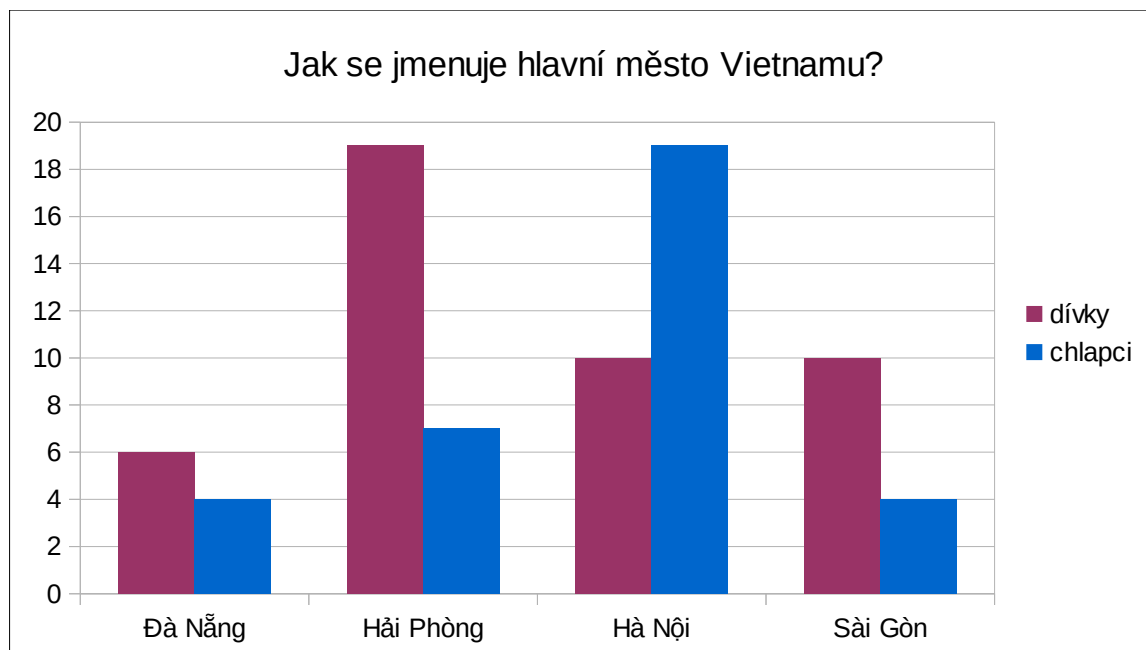

<https://file.alotrip.com/photo/da-nang/sightseeing/son-tra-peninsula/>

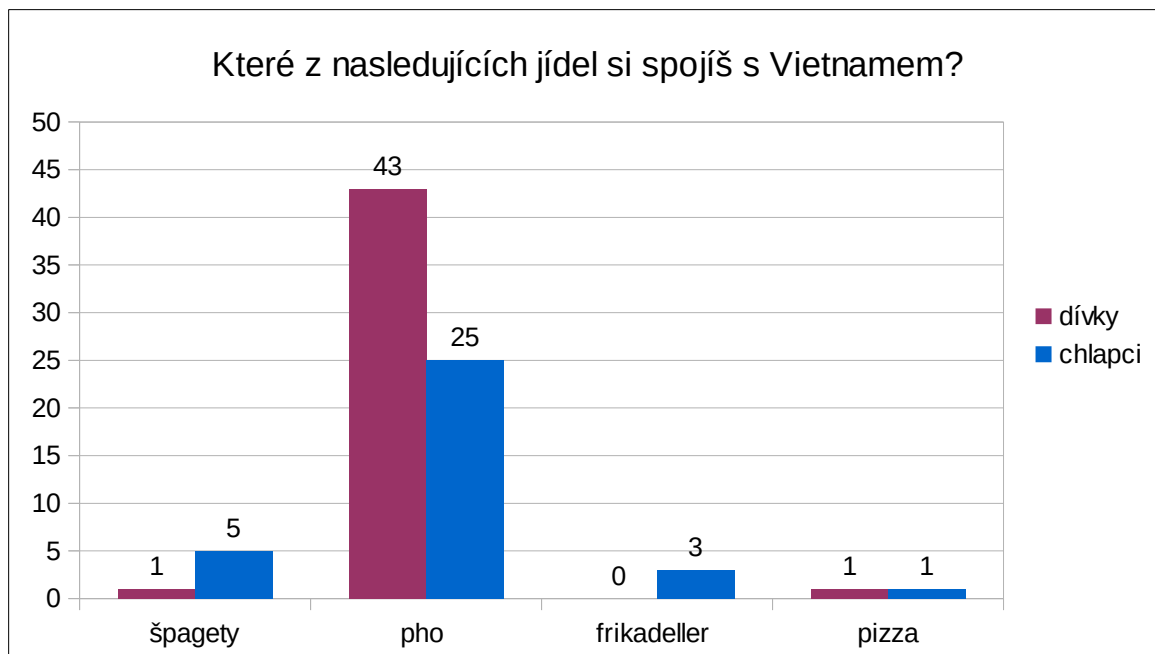
III PRAKTICKÁ ČÁST

1 ANKETA

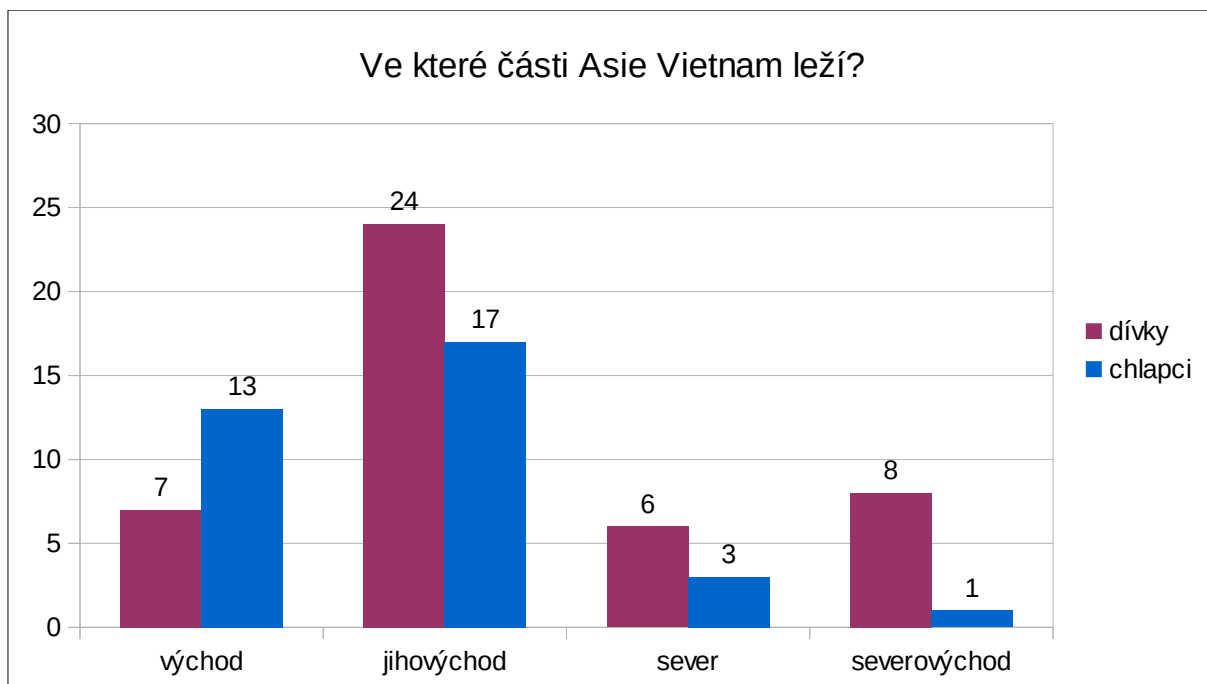
Anketu jsem rozdala 79 žákům druhého stupně ze školy ZŠ Úpice-Lány. Ankety se zúčastnilo 45 dívek a 34 chlapců. Anketa byla anonymní a obsahovala 6 otázek.

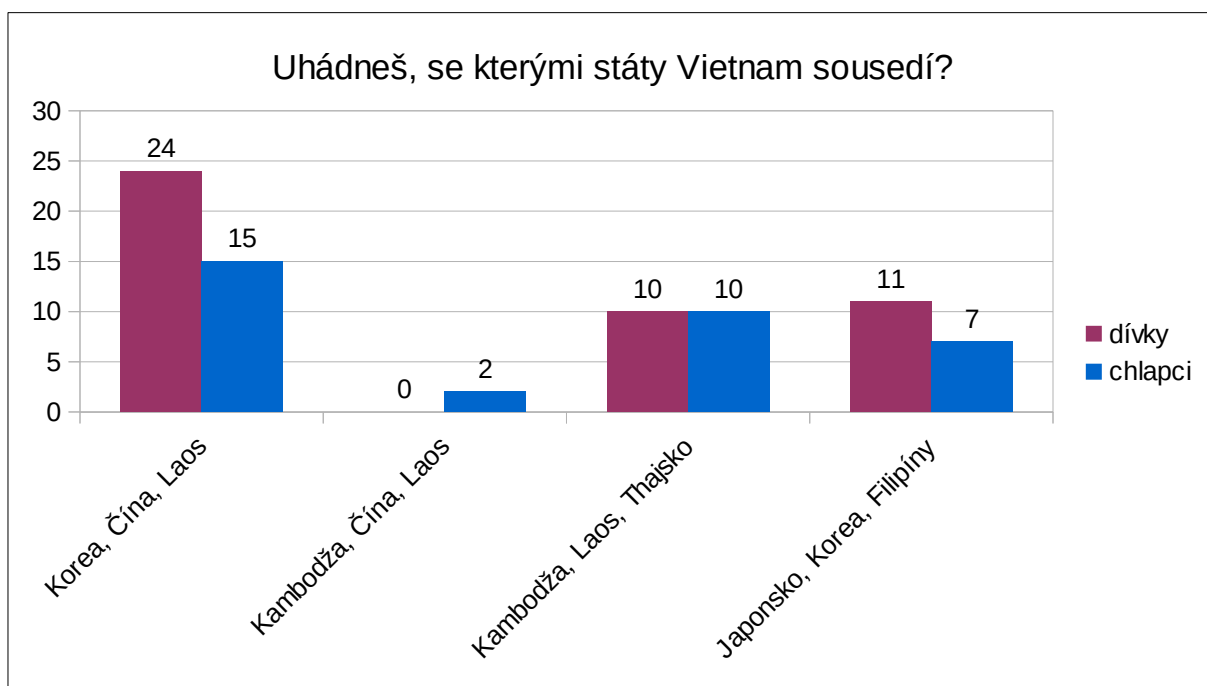
Správná odpověď je Hà Nội, správně odpovědělo 10 dívek a 19 chlapců.

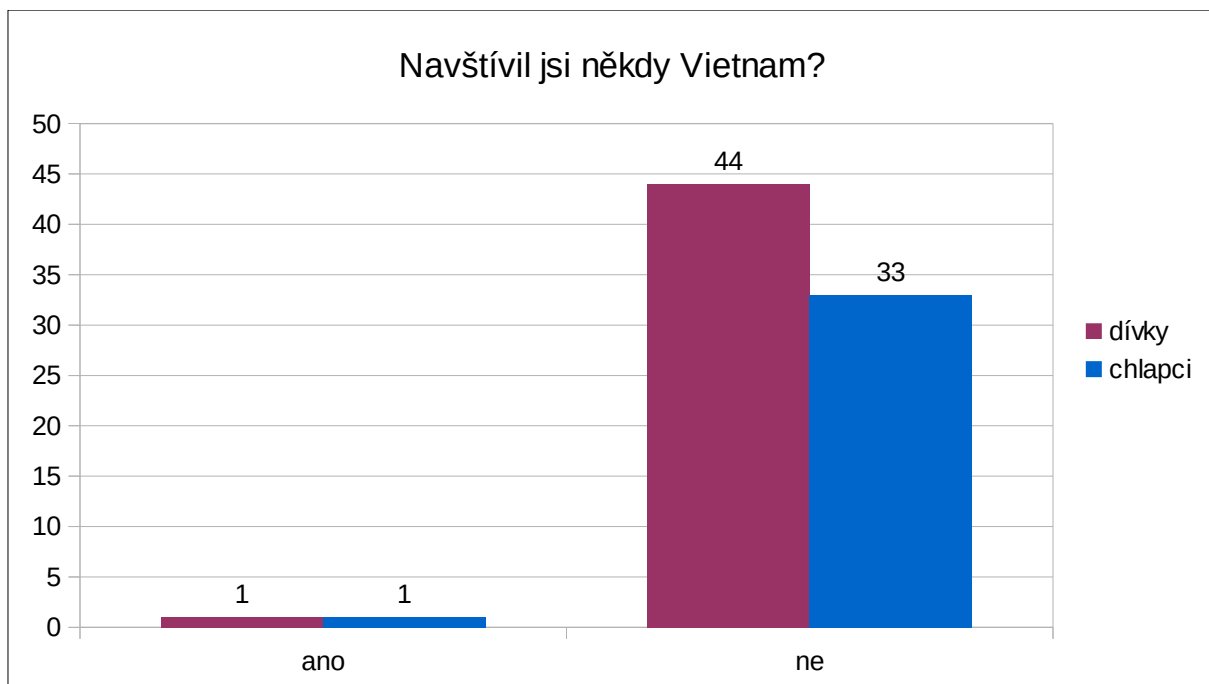
Správná odpověď je pho. Z grafu vyplývá, že 68 žáků odpovědělo správně.

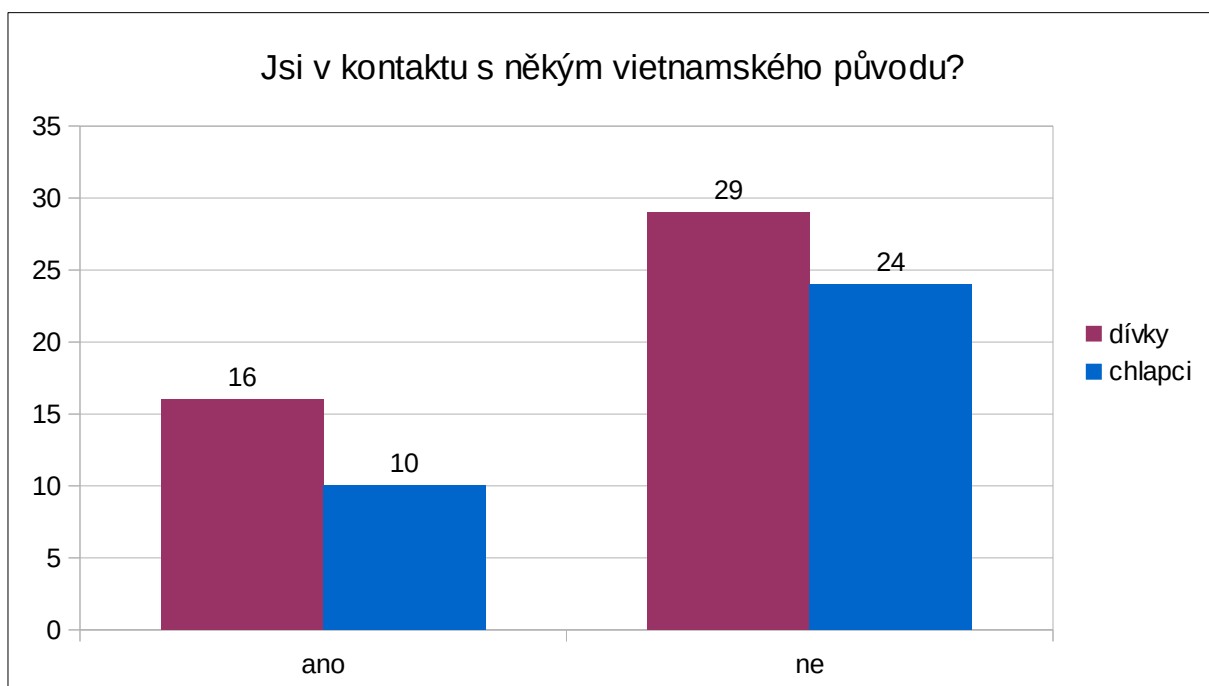
Správná odpověď je jihovýchod. Správně odpovědělo 24 dívek a 17 chlapců.

Správná odpověď je Kambodža, Čína a Laos. Správně odpověděli pouze dva žáci a to kluci.

Z grafu vyplývá, že Vietnam navštívili dva žáci – jedna dívka a jeden chlapec.

Z 79 žáků je 26 žáků v kontaktu s někým vietnamského původu.

IV ZÁVĚR

Musím se přiznat, že psaní absolventské práce pro mě byla otrava. Každý den jsem se musela přinutit k tomu, abych něco málo napsala. Ale psaní této práce mělo také nějaké výhody. Jedna z výhod je, že jsem se dozvěděla více o svém druhém domovu. Ze začátku jsem vůbec nevěděla, co dělat nebo čím začít, ale postupem času jsem se v tom začala orientovat.

Doufám, že jste se po přečtení mé absolventské práce o Vietnamu něco dozvěděli a doufám, že se Vám má práce líbila. Chtěla bych poděkovat paní učitelce Hrabánkové, která mi s touto prací hodně pomohla.

V SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Odkazy webových stránek

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Mekong> (30. 4. 2017)

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Vietnam> (30. 4. 2017)

https://cs.wikipedia.org/wiki/Vietnamsk%C3%A1_kuchyn%C4%9B (30. 4. 2017)

<http://severni-vietnam.cz/vietnamska-kuchyne/> (30. 4. 2017)

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Ph%E1%BB%9F> (30. 4. 2017)

https://cs.wikipedia.org/wiki/V%C3%A1lka_ve_Vietnamu (30. 4. 2017)

https://cs.wikipedia.org/wiki/Vietnamsk%C3%BD_Nov%C3%BD_rok (30. 4. 2017)

<http://www.vietnamisa.cz/jezero-hoan-kiem-v-hanoji/> (1. 5. 2017)

<https://severnivietnam.wordpress.com/2015/09/16/hanoj-chram-literatury/> (1. 5. 2017)

https://en.wikipedia.org/wiki/Perfume_Pagoda (1. 5. 2017)

<http://www.vietnamista.cz/products/a9-ch%C3%B9a-h%C6%B0%C6%A1ng-vonava-pagoda/>
(1. 5. 2017)

<http://www.vietnam-guide.com/hue/complex-of-hue-monuments.htm> (1. 5. 2017)

<http://severni-vietnam.cz/halong-bay/> (2. 5. 2017)

https://cs.wikipedia.org/wiki/Ha_Long (2. 5. 2017)

<https://www.alotrip.com/guide-vietnam-attractions/con-dao-national-park> (2. 5. 2017)

https://cs.wikipedia.org/wiki/Nha_Trang (2. 5. 2017)

<https://www.vietnamonline.com/attraction/danang-marble-mountains.html> (3. 5. 2017)

Literatura

Zeměpis světa: [Náz. předch.] **Encyklopedie : Přehled všech států a závislých území : Příroda. Dějiny. Politika. Hospodářství.** BATEMAN, Graham a Victoria EGAN. Bratislava: Columbus, 1994. ISBN 80-901727-6-8.

Vietnam. V Brně: Lingea, 2016. Poznejte. ISBN 978-80-7508-202-2.